

DOLENJSKE TOPICE

STUDIJSKA KNJIŽNICA
MIRANA JARCA
NOVO MESTO

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva v okraju Novo mesto

Lastnik in izdajatelj: Okrajni odbor SZDL Novo mesto. — Izdaja vsak četrtek. Posamezna številka 10 din. — Letna naročina 480 din, polletna 240 din, četrletna 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din ozir. 3 ameriške dolarje. — Tek. račun pri Komunalni banki v Novem mestu, št. 60-KB-16-2-24

Stev. 15 (369)

Leto VIII.

NOVO MESTO, 11. APRILA 1957

Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik Tone Gošnik. Naslov uredništva in uprave: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30. Poš. pred. Novo mesto 33. Telefon uredništva in uprave: št. 127. Rokopisov ne vračamo. Tiskarsko podjetje »Slov. poročevalce« v Ljubljani. Za tisk odgovarja F. Števel

Z A S A M O S T O J N O S T delavskega samoupravljanja

Delovni kolektivi v okraju se pripravljajo na volitve novih delavskih svetov. Na predvolilnih sestankih razpravljajo o doseženjih uspehljih samoupravljanja, o nalogah, ki so jih sprejeli z novim družbenim planom in o najrazličnejših načrtih, s katerimi bojejo uresničiti dolžnosti, ki jih imajo do skupnosti. Pogled nazaj kaže, da smo prehodili važno obdobje, polno lepih uspehov, napredka in dviga naših podjetij. Kjer tega ni bilo, je doslej delavsko samoupravljanje (iz kakršnegakoli razloga) že sepallo. Zato je predvolilno obdobje čas, ko se morajo v stičernem kolektivu dodobra seznaniti z najvažnejšimi vprašanji proizvodnje in s smernicami letosnjega družbenega plana. Zlasti pa je treba poglobiti in nadalje utrditi delavsko samoupravljanje.

Precjšnji teden je o teh vprašanjih razpravljali tudi delavski svet Industrie perila v Novem mestu. Razveseljivo je bilo poslušati vzdobudne predloge tovaršišč, ki gledajo na podjetje docela drugače kot pred leti. Zdaj dobro vedo, da je nadaljnji razvoj kolektiva, večja proizvodnja, uveljavljanje na trgu in dvig življenjske ravni popolnoma odvisen od njih samih. Nič ni bilo na seji praznegata tararia in vzdihovanja o večjih plačah, pač pa veliko pameinega govorjenja: stavbo,

ki je že zdavnaj premajhna, bomo nadzidali in tako še letos rešili glavni problem podjetja: začasno smo vpletali še tretjo delovno izmeno, da bomo lahko ustregle številnim naročnikom, ki jih sprejeli z novim družbenim planom in o najrazličnejših načrtih, s katerimi bojejo uresničiti dolžnosti, ki jih imajo do skupnosti. Pogled nazaj kaže, da smo prehodili važno obdobje, polno lepih uspehov, napredka in dviga naših podjetij. Kjer tega ni bilo, je doslej delavsko samoupravljanje (iz kakršnegakoli razloga) že sepallo. Zato je predvolilno obdobje čas, ko se morajo v stičernem kolektivu dodobra seznaniti z najvažnejšimi vprašanji proizvodnje in s smernicami letosnjega družbenega plana. Zlasti pa je treba poglobiti in nadalje utrditi delavsko samoupravljanje.

Razveseljiva razgibanost v podjetjih pa hkrati vabi člane okrajskega zborna proizvajalec in odbornike sindikalnih organizacij, da se vključijo v razprave kolektivov z ustvarjalnimi sodelovanjem. Marsikje je potrebna pomorje in začetek dober nasvet, zlasti v številnih majhnih podjetjih, koder si načela samoupravljanja dostikrat se s težavo uirajo pravilna pota. Za večkrat smo poročali, da pogresamo na takih razpravah sodelovanja okrajskih ed-

bornikov, čeprav je v veliki meri odvisno prav od njih, kako bodo njihovi volivci urešnili načine družbenega plana. Zdaj je to sodelovanje še posebno potrebno, saj dobro vemo, da brez vztrajnega dela ne bo uspešnih zaključkov ne v proizvodnji ne na ostalih podjetjih, kateri vplivajo na njihovo gospodarjenje. Samo s takim delom bo končno moč zagotoviti samostojnost podjetij v odnosih do oblastvenih in ostalih organizacij in ustanov. To pa je tudi namen delavskega samoupravljanja kot ključne izhodiščne točke socialistične demokracije.

Priprave na volitve novih delavskih svetov so hkrati priprave na prvi kongres delavskih svetov. Na sestankih in zborovanjih bomo predlagali in volili delegate za nove svete in na kongres. Predlagajmo in volimo take tovaršišča in tovaršnice, ki bodo sposobni uresničiti načine, katere so pred nam! Ne pozabimo pri tem mladine, ki tako rada in v zavestju pomaga, če jo znamo pravilno vključiti v delo in ji kazati pot k napredku. Učimo se iz doseženih izkušenj in napak, ki smo jih ugotovili v delavskem samoupravljanju v okraju. Zlasti pred slednjimi ne zapirajmo oči! Nemakajmo smo ugotovljaj, kaj vse v naših mladih podjetjih še ni dobro, kje moramo izboljšati in povečati naša prizadevanja, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Načela samoupravljanja, ki bodo sodelovali, sodelovali in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Pri vsem tem pa naj sodelujejo vsi naši delavci in nameščeni. La tukomo pravilno izbirali, predlagali in volili najprizadevanje, da bo vse naš delo skladno s cilji, ki smo si jih postavili.

Strašna nesreča z mino

V okolici Maverinka in Bistrica pri Črnomonju je ob italijanski kapitulaciji ostalo veliko razširjenega razstreliva. Ceprav je bilo mnogo pobranega in uničenega, je nevarnih predmetov še vedno dovolj. Ljudje pobirajo ta material in proda-

jo za staro železo. Toda ne pobirajo ga samo na površini, ampak tudi odkopavajo in nosijo iz raznih jam, kamor je bil med odstranjevanjem zmeten ali zdkopan. Bilo je več nesreč zaradi neprevidnosti s podobrijo ta material in proda-

Registracija motornih vozil in avtomobilskih priklopnikov

Na osnovi 22. kl. Pravilnika o registraciji motornih vozil in avtomobilskih priklopnikov (Uradni list FLRJ št. 21-52), obvezamo vse lastnike in upravnike motornih vozil, da bodo redni letni tehnični pregledi in registracija od 15. do vključno 25. IV. v Novem mestu na Novem trgu, pred pošto. Registracija in tehnični pregled bodo trajali po ves dan in sicer po rednem vrstnem redu:

Od 7. do 12. ure za osebne av-

PRAVILNIK O UREDITVI GOSTIŠČ

V Uradnem listu LRS je bil 28. marca 1957 objavljen pravilnik o minimalnih ureditvah in opremi gostinskev obnovitve. Pravilnik natančno določa, kako mora biti urejen in kakšno opremo mora imeti posamezni gostinski lokal. Pravilnik določa splošne predpise, ki veljajo za vse gostinske lokale in se posebej za hotele, prenočišča, restavracije, gostilne, kavarne, bare in bistroje.

Clen 58 navedenega pravilnika določa, da se morajo obstoječi gostinski obrati prilagoditi vsem določbam pravilnika najkasneje 12 mesecev po izdiku pravilnika, ki je pričel veljati 8 dni po objavi v Uradnem listu.

ŠTIRILETNI OTROK ZAŽGAL GOSPODARSKO POSLOPJE

Pri skedenju čevljarskega dečka Valentina Dolinarja v Lazah pri Vrhnji selein se je v soboto dopoldne igral z vlažljivimi štiriletnimi fantek. Praskal je vlažljice in gledal plamenčke. Pri tem se je vnesel po tleh razstresena slama. Prislegl je, ker je to dopoldne precej močno pihal, plamenčki so se posmerno, se vzpel višje in v kratek čas lezeno stavbo, ki je pogorela do tal. Vigal se je tudi nekaj metrov proti stoeči hlev v popolnoma pogorel. Ogenj je veter zanesel celo na stanovanjsko hišo, ki ga je že vžgala in bi pogorela, če bi domači gasilec ne bil takoj hitro posredoval. Vse naokrog je, nagnetenih okoli deset hiš v gospodarskih poslopij, ki so bila od ognja zelo ogrožena prav zaradi veta.

V TEM TEDNU NABIRAMO:

Cvet drugega trena — opartice (400 din), dišeče vijolice samo modre (100 din).
List regata (100 din).
Rastlino pišča (60 din), kravega mlečka (100 din), kravega mlečka samo od korenin (120 din).
Korenine glazdeža (55 din), trobentice (150 din), regata (100 din), habata (40 din), repince (130 din), bodeče neče (150 din), sladke koreninice (120 din), male norice (45 din).

primer, ko je pred nekaj leti postal žrtev ognja skoraj vsa sedem članska družina. Vse te nesreče pa ljudi ne izpametujejo, da bi opustili tveganji zaslužek, kar pa je najbolj žalostno, s pobiranjem starega razstreliva se ukvarjajo tudi otroci.

Tako je bilo tudi 6. aprila letos. Trije fantek iz Dobličke gore, 14 letni Alojz Culin ter brata 11 letnega Vinko in 5 letnega Franc Rom, so pobrali star vojaški material v neki jami pri Bistrici. Pri tem so našli mino. Verjetno so se je lotili neprevidno, tako da je eksplodirala. Alojzija Culina in Vinko Roma je ubila na mestu, mal Franc Rom pa je bil hudo ranjen pripeljan v novomeško bolnišnico, kjer je umrl. Nesreča se je dogodila okoli 11. ure dopoldne, starši pa so po grošči otroka šele proti večerji. Otroke so nato iskali z lučjo. Ker se je nekdo spomnil, da je dopoldne slišal hud pok, so odšli v tisti kraj in našli dva večja mrtva, najmlajšega pa hudo ranjenega. Tudi ta je kasneje umrl.

Naj bi vsaj ta strašna nesreča spomnjava ljudi, zlasti pa starše, da bi otrokom najstrože prepovedali pobiranje nevarnih stvari.

tomobile in motorna kolosa, od 14. do 18. ure z letnimi tehničnimi priklopnikov, cestne vlažljice in specjalna motorna vozila. Določeni vrstni red pa ne velja za avtobuse, ki so dnevo na mestu, načrti prehod. Ti pridejo v poslov za tehnični pregled, v prostem času, v zgornj določenih urah.

Za lastnike motornih vozil s področja biv. okraja OTO Črnomelj, se določa tehnični redni letni pregled v določenem času, ki je določen čas za 9. in 11. maj. Po tem roku morajo vsi upravitelji, odnosno vozniki motornih vozil v njihovih priklopnikov vrnili evidenčne tablice Tajništvu za notranje zadeve Novo mesto, če ne bodo imeli vozil po navedega reda na tehnični pregledanih.

Vsišma takse, ki se zaračuna na redni letni pregled, je ista kot v letu 1956.

Potrebne tiskovine za te preglede priznaju, dvignje predhodno na Tajništvu za notranje zadeve Novo mesto. Plačan mora biti cestno prometni davek za leto 1957, ki se plača na občinskih ljudskih odborih, v območju svetega stalnega bivališča. Potrdila je plačljivo cestno prometni davku je treba priložiti prijavi za registracijo.

Iz pisarne TAI, za notranje zadeve Novo mesto

7. april, svetovni Dan zdravja, smo letos praznovali pod geslom: »Hrana in zdravje.« Tudi v svetovnem merilu je močno podprtana skrb za zdravo prehrano, ki je osnova zdravja posameznikov in družbe.

Vsih gospodinjstva mora poznavati pravilni sestav hrane in načine pravilnega pripravljanja dnevnih obrokov. Se veliko boj važno pa je, da to upoštevajo kuhinje, kjer se hrani večje število ljudi, bodisi dijakov ali drugih. Od ljudi, ki upravljajo take kuhinje, od njihovega znanja in dobre volje, je čestokrat odvisno zdravstveno stanje abonentov, njihova delovna sposobnost in volja do dela.

Kakšna naj bo torej zdrava prehrana? Predvsem mora biti raznolika, vsebovati mora beljakovine, rudinske snovi, vitamine, ogljikove hidrate in maščobe, ker vsaka od teh

morja je v ponovni opomin staršem, naj pred otroci venčar skrivajo vlažljice.

—

Tarifni pravilnik naj pozna vsak delavec

Delo in naloge sindikalnih organizacij v občini Žužemberk

25. marca so se sestali člani občinskega sindikalnega plenuma v Žužemberku. Sej je prisotoval tudi nov Miha Počervina iz Novega mesta.

Clanji plenuma so najprej počastili spomini umrelga predsednika ljudske skupnosti Moše Plijade, nato pa je njegovo delo na kratek občast predsednik občinskega sindikalnega sveta Jozef Suhašdolnik. Plenum je razpravljal predvsem o dveh vprašanjih: o tarifnih pravilnikih v nekaterih pod-

jetjih in njihovi potrditvi ter o ovlni kolektiv o njegovih pravilih, vključivih delavskih svetov in upravnih odborov podjetij.

V Mizarškem podjetju na Dvoru so petkrat razpravljali o tarifnih pravilnikih in jih vsi delavci dobore poznavajo. Drugače pa je v dveh žužemberških podjetjih. V podjetju Remont tarifi pravilnik pred kratekim se niso bili sestavljeni. Upravni odbor je bil premalo poučen o svojih nalogah, delavci pa se manj. To podjetje bo moralno poselj, bolj seznanjati de-

javci in kupci pod njimi kaj varnejši pred dežjem kot na prostem, ker so z vseh štirih strani odprti in je s strani kar krepolo neslo dež. Tokrat je bilo dobiti le lajca po 12 dinarjev, salato po 20 dinarjev, krožnik, čebulo in česen, semena in nekaj rož. Drugih živil ni bilo, pa je bilo dobiti pletenin, moške konfekcije, pretiskanega blaga za ročna dela in seveda nepogrešljivih glinilenih podstavkov.

Kot smo že zadnjic pisali, se je meso podražilo. Pričakovali smo, da bo podražitev je zaznamnila, da je svinjina še vedno po 340 dinarjev, telečina po 260 dinarjev in govedina po 200 do 240 dinarjev za kilogram.

ZUNANJE POLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Spet je prišla novica iz Japonske, da je na otokih Riu Kiu padal radioaktivni dež, bolj radioaktivni kot kdajkrat doslej. Menijo, da je to že posledica najnovejše poskusa z vodikovo bombo v Sovjetski zvezni prejšnji sredbi. Svet se je že nekoč našel v vztrajno japonsko ugovarjanje poskusom z atomskimi bombami, najprej proti ameriškim, potem sovjetskim in naposled britanskim. Japonska je pač v precepnu po svojem zemljepisnem položaju in radioaktivnost je tam najhujša, ker je bliži poskusnim področjem, ne protestira pa sama proti poskusu. Brez števil fizikov in zdravnikov iz dneva v dan govorita in piše članki o nevarnosti zraka, ki je okužen s stroncijem. Poskusi pa se

stopniki ZDA, Sovjetske zvezze, Velike Britanije, Francije in Kanade. Res je, da v zadnjem času ni slišati na teh sestankih toliko propagandnih govorov in zmerjanja kot v preteklosti, res je, da so se stališča že močno približala, kot se izražajo diplomatih, toda res je tudi, da v najvažnejših zadevah le ne morejo priti skupaj. Vzemimo na primer poskuse z vodikovo

logu še vedno obstaja glavna nevarnost radioaktivnosti v zraku, ker se poskusi pač nadaljujejo. Če so tuji opazovalci zraven in če so ti poskusi registrirani, pač ne bo prav veliče vplivalo na vse večjo nevarnost okužbe zraka.

Kakor zahodne države večkrat očitajo Sovjetski zvezzi, da so njeni predlogi neizvedljivi, če ne bi pre sklepili vmesnih sporazumov, tako je stališče Zahoda včasih itičko braniti samo s strahom pred Sovjetsko zvezzo. Res drži, da se drug drugačje bojijo, in v tem položaju uiegne biti zelo kontrast jugoslovanski predlog, ki ga je načrti podlagal že lani julija predložil komisiji za razorozitev. Gre za postopek razorozitev, ki sklenitev začasnih sporazumov, dokler ne bili početi zrili za kaj popolnejšega. Naš načrt predlaga zmanjšanje oboroženih sil, ustavitev poskusov z vodikovimi bombami in znihanje oborožitvenih izdatkov. Gre predvsem za desego vsaj nekakšnega sporazuma, kar bi bilo bolje kot nič. Gre za ponovno zbiljanje v občah straneh, ker sicer ne bomu nikoli prišli do razorozitev. Ljudje res morajo razumeti, zakaj velesile sporazumov, dokler ne bodo uveljavljeni.

V Londonu že štiri tedne zaseda pododber komisije OZN za razorozitev, ki je razpravljal tudi o teh poskusih. Na konferenci so navzoči za-

NEZAUPANJE IN STRAH

vimi bombami. Rusi predlagajo, da bi vse poskuse ukinili ali če to ni mogoče, vsaj začasno prenehali z njimi.

Zahodne države zahtevajo kot pogoj za tak sporazum načineno nadzorstvo nad izvajanjem te določbe. Pri tem zatrjujejo, da ni mogoče zaslediti vseke eksplozije, spodaj pa piše: »Ko boš ti nehal, bom tudi jaz nehal, ko boš ti nehal, bom tudi jaz nehal...«

In vsak ima lepo izgovor, češ jaz bom nehal, oni pa ne bo nehal. Jaz bom zaostal v razvoju, oni me bo prehitel. Ljudje pa se vedno bojijo s strahom sprašujejo, kam bo vse to pripeljalo.

V Londonu že štiri tedne zaseda pododber komisije OZN za razorozitev, ki je razpravljal tudi o teh poskusih. Na konferenci so navzoči za-

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

• V Beograd se je vrnil podpredsednik svetega izvršnega izvršnega sveta Svetovnega vukmanović, ki je bil obiskal Egipt, Libanon, Sirijo in Grčijo. Pred odhodom iz Atene je izjavil novinarjem, da je zelo zadovoljen z razgovorom, ki jih je imel z državnimi omenjenimi državami. Posebno ugodno se je izrazil o uspehu gospodarskih razgovorov.

• Londonski tedenik »People« je objavil novice, da bo britanski ministri predsednik Macmillan uradno obiskal Moskvo. Februarja Macmillan siča vseh s povabilom na skupščinskih videlitev, ki je bilo pravtvo nameščeno na Šveden, je pa povedal, da želi obnoviti prijateljstvo z sovjetskimi vojaki.

• Voditelj zahodnonemške socialdemokratske stranke Ollendorfer je odločno zahteval, naj Zahodna Nemčija ne sodeluje v temoviranju v atomski oborožitvi. Po njegovem mnenju bi takia politika za več let onemogočila združitev Nemčije.

• Poročila iz Kaireja in ZDA govore o možnosti sklenjanja suške konferenčne v Zenevi med Egiptom in državami, ki največ uporabljajo prekonske. Zdaj se niso znane podrobnosti, govorijo pa, da se za tak konferenco potujejo ZDA, ki so menda že pridobili egiptovsko vlado zanjo.

• Britanski laburistični poslanci Noni-Haker je prispeval v Nairobi, da bi počakal Makariosa, ki bo prispeval v Noviportu in Sejskih otokov, kjer je prečel v Jordan sta privolila, da se zavrstajo eno leto. Skupaj bošča odgovarjala v Atene.

• Poseben odpolanske predsednik ZDA Eisenhower na Sredinji vzhodu Janši McChardlu, ki priznava, da je v Zvezni državi vodilne ekonomike Arabcene, je obiskal glavno mesto Iraka Bagdad. Od tod našer namenjava v Sandovem Arabijskem. Tudi Sirija in Jordan sta privolila, da pride Richard in Damask in Amman.

• OZN je objavila poročilo o svetovnem gospodarskem razvoju leta 1955. Proizvodnja leta 1955 je bila po tem poročilu dvakrat večja kot v kasernem koncu predvremenem letu.

RAZPIS DRAŽBE

Občinski ljudski odbor Črnomelj — komisija za priznanje hiš SLP — razpisala na podlagi 2. 4. in 5. aprila. Ze 27. aprila bo novoizvoljeni svet zasedal in prevzel delo od doseganja DS, nacer bodo izvolili še delegati; iz teh delegatov in delegatov Belokranjskega gradbenega podjetja bodo nato izvolili odgovornca za I. Kongres delavskih svetov.

Pri PIONIRU bodo volili še to mesec

V torku so imeli predvollini sestane pri SGP PIONIR v Novem mestu. Sklenili so, da bodo volili nov delavski svet 24. aprila. Ze 27. aprila bo novoizvoljeni svet zasedal in prevzel delo od doseganja DS, nacer bodo izvolili še delegati; iz teh delegatov in delegatov Belokranjskega gradbenega podjetja bodo nato izvolili odgovornca za I. Kongres delavskih svetov.

Kot smo že zadnjic pisali,

se je meso podražilo. Pričakovali smo, da bo podražitev je zaznamnila, da je svinjina še vedno po 340 dinarjev, televizor po 260 dinarjev in govedina po 200 do 240 dinarjev za kilogram.

Na dražbi bodo prodane sledeče hiše:

1. VI. št. 919 k. o. Tanča gora, stavbna parcela št. 92-2, enostanovanjska hiša v Tanči gori št. 18, izklicna cena 350.000 din.

2. VI. št. 44 k. o. Bedenj, st. parcela 207, enostanovanjska hiša v Pribincu št. 13, izklicna cena 200.000 din.

3. VI. št. 676 k. o. Maverlen, st. parcela št. 113-2, enostanovanjska hiša v Doblički gori, izklicna cena 120.000 din.

Pogoji dražbe so navedeni v zgornji navedenem odloku ter so na vlogodl pri OBLČ Črnomelj vse torki, četrtek in soboto od 8. do 12. ure.

Stevilki: 03-3-0696

To in Ono iz Kostanjevice

MUHASTO VРЕME

Ljetno zgodnjem pomladni dnevi so naglo priklicali v cvet bristeče drevesje. Zacetek se marlice, slike in češnje. V zraku pa so zaplesle mušice. Začela je zgodnja pomlad.

Ljudje niso niti kaj zadovoljni s takim vremenom, ki se je tako lepo začelo v marcu. Bojilo se mraza, nekateri celo snega. Star pregovor namreč trdi: »Igrajo v sušku se mušice, v aprili vremi rokavice!«

Prvi tak strah je že bil v

jutru 28. marca, ko so bili travnik kar beli od mraza. V petek, 29. marca, ponoti je na Osnjski gori zapadel celo sneg. Ker so bile noči suhe, zato mraza še naredil posebne sklope. Slike in češnje še cveće in vinogradi prav lepo kažejo.

ZIVINA

Statistika o stanju živine v naši republiki ob letošnjem kmetijski anketi ugotavlja, da se je število živine zmanjšalo. To število pa bo najbrž še padlo, ker kmetije prodajo skoraj vse.

mlaada teleta. Mlaada teleta imajo ugodno ceno in so bolj iskan na kakovodnemu živinom. Kmetje pravijo: »Saj odrasle živine skoraj ne moremo prodati. Koikor pa jo, nima nobene prevece. Ker cena mesu raste, upamo, da bodo odslj več mladi telet obdržali doma za vzrejo.«

SESTANEK SZDL

V soboto, 30. marca, je občinski odbor SZDL v Kostanjevici priredil za vse prebivalce občine Kostanjevica sestanek SZDL. Sestanek je bil zvezč

ob 19. uri v Zadružnem domu. Glavni referat je imel tov. Stralj z zanimivim naslovom »Družbeni plan FLRJ za leto 1987«. Referat je bil izredno zanimiv. Tudi zanimanje za sestanek je bilo med Kostanjevcami veliko, saj se ga je udeležilo okrog 100 članov SZDL.

Zeleni bi le več živahnosti v razpravljanju in čim večjo razgibnost v obravnavanju družbenih vprašanj.

SUHOR PRI METLIKI

Lani zigrolan površina na Malen hribu pri Bušnji vasi sedaj zaznava. Lastniki so uredili lastninske odnose, do novih nasadov pa so napravili cesto za lažji dovoz gnoja in kultura. Kolpo so postavili že prejšnji teden, ta teden pa bodo zasadili trte, ki jih je prisreljala okrajna zadružna zveza. Celoten kompleks, to je 8 in pol hektarja, bo zaznava s črnino. Pri urejanju medsebojnih lastninskih odnosov in drugimi zadetki so bile nekaj težave, ko pa so izvozili nov odbor, ki vodi vso akcijo, so težave odstranili in takoj pripeljali za delo, tako da bodo vsa dela pravocasno opravljena.

1000 ljudi. Razstavljeni izdelki so najboljši dokaz, koliko praktičnega znanja si mladina pridobi v tej soli, zato naj bi jo v bodoči obiskovalo čimveč kmečke mladine.

V

Na Mirni pravijo...

...da je kaj malo verjetno, da bi z 1. maj jedil že kruh iz domače pekarije. Kar nič ne opaziti, da bi pripravljali in preurejevali prostore in gospodinje se boje, da so se veselile zeman;

...da so se na Selu vaščani skregali s pametjo, kakor Butacici. Imajo namreč z nevarnimi bakterijami okuženo pitno vodo in na pobudo RK je prišla v vas strokovna komisija in pripravila načrt za asanacijo vaškega vodnjaka. Vaščani so dobili na razpolago cement, potrebne cevi in črpalko vrednosti okrog 500.000 din. Če bi pokazali le malo dobre volje, bi imeli danes zdrave pitne vode v zadostni količini. Pa so odklonili vso sodelovanje, okrajni odbor RK pa je poslal jurčeve drugam. Verjetno jih niso odklonili;

...da bi moral odbor ZVVI malo bolj skrbeti ob razdeljevanju Carre paketov za svoje stanovanje, kjer imajo otrok.

...da je bil nedeljski občinski zbor občinskega odobra RK zelo uspešen in je pokazal lepo sliko marljivega človeko-ljubnega dela te organizacije.

člane, ki so resnično socialno ogroženi. Pravijo, da se je tajni te organizaciji močno potegoval za paket z mlekom, čeprav vsak dan prodaja mleko in svoje krave, pri tem pa ni hotel sprevrediti, da je pomodi mnogo bolj potrebljana partizanska vdoma, ki je v NOB izgubila moža in sina, katere domačija je med vojno pogorela in ki se danes živi v veliki revščini;

...da bi razrešeni direktor podjetja »Topole«, ki v Senterupetu streska klevetniške izjave o nekaterih ljudeh na Mirni, storil pametnejše, če bi svojim poslušalcem lepo pojasnil resnične uvorce, ki so privedli delavski svet podjetja do tega, da je predlagal razrešitev direktorja;

...da je bil nedeljski občinski zbor občinskega odobra RK zelo uspešen in je pokazal lepo sliko marljivega človeko-ljubnega dela te organizacije.

Metlike in okolice, občini pa dohodek.

Iz Šentjerneja

Okrajski učiteljski pevski zbor je v nedeljo 7. aprila priredil koncert v Šentjerneju. Priznanec zbor je pod vodstvom pevovedovcem, Marklja dovršeno odpel svoj spored. Mogoden pesem »Bohor žariš in udarni Pesmi delovnih brigad« so sledile »Na trgu«, »Izgubljeni svet«, »Vasovalec«, »Hibl že beli soš«, »Nazaj v planinskem raju« in še mnoge, ena lepa od druge. Nasibolj je navdušila »Zlata konglica«. Srebrno čist je bil nežni glas solističke Jerasove. Napovedovalec, ki je pred vsemi točno razložil njen vsebinsko, je pesmi zelo približal poslušalcem, da udeleževanje ni bila takša, kot smo jo pri nas vajeni. Zjutraj je lepo kazalo, popolne je pa bila nevhita in še pogrešno splošno znane Sitarjeve teže — to je zadralo mnoge ljubitelje petja, ki bi se sicer prav gotovo udeležili lepega koncerta.

Pevcem-učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-gospodarske šole v Šentjerneju so ob zaključku šolskega leta priredili razstavo raznih kuharskih izdelkov in ročnih del. Zelo lepo je bilo razno pacivo, vkuhanje sadje in povrtnina. Vsem je ugašal otroški kitiček. Ki naj bi ne manjkal v nobenem

času. Večem učiteljem z krasni glasbeni užitek prizrena hvala. Učenci in učenke kmetijsko-g

Pšenice – 80 stotov na hektar

Čudovita zgradba žitne steblike — Človek popravlja njen arhitekturo — Posevki: tovarne moke — Borba za visoke pridelke — Znanost je premagala strah pred lakoto

Kako čudovit in lep je posledna zorečna žitna polje! Na klasne bilke, ki valovijo v vetru ko morje. Tanka, visoka bilka s težkim bremenom klasa se upogiba do tal in se, nezljomljena, spet vzravnava. Ste pomislili, kakšno čudo nasave je takale žitna bilka?

CUDEŽNI NEBOTIČNIK

Bil lahko zgradi stolp, ki bil visok 1000 m, pri tleh pa širok samo 20 m, torej 50 krat višji kot širok? Ne, nista ne z najosobnejšim gradbenim materialom in z najpopolnejšo sodobno konstrukcijo. Toda kar na zmore človek, zmora narava, Narava gradi take čudne »nebotičnike«, ki so 400 do 500 krat višji kot široki pri dnu, hkrati pa se lahko nagibajo skoraj do tal, ne da bi se prelomili in nosijo na vrhu še tovor, ki je polovica težine vsega materiala, iz katerega je tak »nebotičnik« zgrajen, predstavljajo ga — bilka žitaric. Steblika rizi, na primer, je pri korenini široka 3-4 metri, visoka pa dva metra.

Naravoslovce je seveda zanimalo, kako je bilka zgrajena, da more nositi težko težak tovor (klas), hkrati pa se upirati najhujšemu vihariju. Ugotovili so, da ima žitna bilka prav posezeno zgrajeno mehanično staničevje in tako sestavljen, da ga niti najpopolnejši človeška tehnik in industria ne more niti delno urečiti, daš je to mehanično staničevje zgrajeno po istem zakonu, po katerem arhitekti grade mostove, in po načelu, da je treba varčevati gradivo, ne da bi se čvrstoča zgradbe zmanjšala. Tanka, votla žitna bilka pa nima samo te načele, da nosi klas, ampak mora zbrati tudi sončne žarki in nabirati velike količine sladkorja ter se pošljati v klas, kjer se v zrnih spreminja v škrob.

BOJ Z NARAVO

Cudovita zgradba žitne bilke je nekaj zanimala in rastlino-slovec. V novejšem času je pa postala silno važna za poljedelje in strokovnjake. Zakaj?

Pšenica, ta naša najpomembnejša rastlina, daš je skozi stoletja so ljudje zemljo obdelovali na prenos način. Zrana so posejali in posevki se je hranili s tistim, kar je našel v tleh. Zemlja se je počasi izčrpala, kajti je majhen del zemlji odvzeta hranilnih snovi, so ji vrsali s hlevskim gnojem. Zaradi izčrpnosti, tali so postajale žetve, čedalje slabše, človeštvo pa je naraščalo in terjalo več kruha. Zato se je znamost lotila vprašanja izčrpnosti:

tal in ugotovila, da so za hrano rastlinam predvsem fosfor, kalij in dušik. Poskus so pokazali, da posevku bujno raste, se razvija in daje bogato žetve, če dodamo zemlji te tri hranilive snovi. To ni bilo težko, kajti fosfor in kalij kopljemo v zemlji (v surovem stanju) in ga je lahko predelati, dušik so v tovarnah začeli pridobivati iz zraka. Poljedelje je torej imel dovolj rastlinske hrane, da pomaga žitaricam in poveča žetve. Tako je bilo rešeno vprašanje, kako gnojiti tla in hraniti žita. Pojavilo pa se je nekaj drugega.

Povečanje pridelka z večjim gnojenjem je šlo samo do neke določene mere, potem pa odpovedalo. Zakaj? Ker so bile žitne steblike premalo čvrste. Na zelo pognojenih tleh je posevki polegeli, shiral in slabio rodil. Bilka ni mogla prenesti premičnega gnoja in velikega klasa, ki se je razvil na takoj pognojenih tleh. Cudovita zgradba bilke, ki je tako presentila rastlino-slovec, je razočarala poljedelce, ker je bila preslab. Narava jo je ustvarjala tisoče in tisoče let, toda za razmere, kakoršne so v naravi — za navadni, slabotni klas, ki raste na občajno gnojenih tleh. Sodobno poljedelstvo je pa dalo zemlji mnogo več hrani, kot jih občajno ima, in posledica je izredno bujna žitna steblika z velikim klasom. Ta klas je tako težak, da ga visoka bilka ne more več nositi. Kako bi učvrstili žitno slamo, da bi bila dovolj močna za zelo pognojena tla in za večje klase, torej: kako povečati pridelek žit?

Vsekakor je bilo treba okrepliti nosilni stebri klasa z veliko steblico. Strokovnjaki so iz vseh krajev sveta začeli zbirati najrazličnejše oblike, proučevali, sestavljali žitne slame in ugotovili, da imajo nekatere vrste močnejšo steblico. Te so nato med seboj krizali in dobili nove oblike in sorte, ki morejo prenesti veliko več gnoja. Na poslednjem je uspelo vzgojiti široke, debele steblike, ki so lahko prenesle več gnoja in povečale pridelek.

Toda prebivalstvo zemlje raste, ima več potreb in terja zato tudi več kruha. Ceprav je človek s pomočjo rudniških gnezil in z novimi inačicami žit dobival žetve, o katerih se mu nekaj še sanjalo ni, mu je bilo to vendar premalo.

OD 10 DO 80 STOTOV NA HEKTAR

Naša staro domača pšenica je dala v zelo dobrih letih 10-15

Najnovije odlike italijanske pšenice: nizke in debele steblike in veliki klas. V sredini je za primerjavo navadna pšenica

Pšenica je nekoč rasla v naravi kot divja trava, se borila za sonce in sile kvišku, da je ne zadusi plevel. Staro pšenico je bila visoka 150-160 cm, rizi do 2 metra in tež. V tej borbi za obstanek so žitarice morale graditi »nebotičnike«. Toda z umnim poljedelstvom so nastale drugačne razmere. Pšentci se ni bilo več treba obepati s plevelom. Sedaj se jemimo čisto pšenico, ki ne potrebuje, kot prej v borbi s plevelom, visoke slame. Radi bi vragojo nizke, čvrste slamo, ki bi lahko nosila velik klas. Pa vendar ne polegajo. Tega vprašanja so se lotili znanstveniki, da imajo slomil žitno slamo, ki je začelo dobivati novo inačico s čedaljko in nizko slamo, ki je lahko prenesla močno gnojenje in rodila bogate klase.

Največ so v tem dosegli Italijani. Danes že imajo sorte pšenice, ki je visoka pomaj pol metro, inači izredno debele slamo (primerjajo jo kar s trspom) in zelo bogato rodil. V Srednjem Italiji je sedaj srednja letna žita 40-50 stotov na hektar, dobra 50-60, zelo dobra pa od 60-70 stotov (pri nas je rekordna žetve, če gospodar dobi 40 stotov na hektar). Danes visoke žetve niso več vprašanje. Zemlja dobitva velikanske količine gnoja, ki jih poceni proučujajo tovarne, in nizke, čvrste sorte žit za spremembo v zrnnje. Tako postajajo posevki prave tovarne moke. Znanost je presegala strah pred lakoto. Deželjen, ki v poljedelstvu izkoristil pridelovite sodobne znanosti, se ni treba batiti za prehrano.

Tudi pri nas smo začeli na veliko preskušati nove sorte

stotov na hektar; selezionirane italijanske pšenice, da dvignemo pšenice z močnejšo slamo so dajajo 20-30, še novejše sorte pšenice pa 30-40 stotov na hektar. Toda mi bi radi 50-80 stotov!

Zrak je tako suh, da les ne more strohneti. Barva avtomobilov je razprtja od peščenih viharjev. Pesek zasipa velikanske prostore, ki so nekoč zelenili ali zlatili od žita. Ameriške Velike Ravnejo je napadel novi val sušči, ki pustoši Tekssas, Novo Meksiko, Oklahomo, Kolorado, Kansas in Nebraska, širi se pa že tudi proti severu do kanadske meje.

To tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kmetovalci in živinorejci so hrabro vztrajali vse do sedaj, težko plačajo napake, ki so jih storili v preteklosti. Na Velikih Ravnehinah so nehalli obdelovati velik del zemlje in jo spremnjevali v pašnike, ki preprečujejo izpiranje tal in ščitijo zemljo

Amerika se bori s sušo

pred vetrovi. Med Drugo svetovno vojno je bilo na tem področju obdelan sleherni košček zemlje, da bi se Američani in zavezniki lahko oskrbovali z živzem. Narava je bila izredno radodarna. Vsa tista leta je bilo obtožje in žetve so bile iz leta v leto bogatejše. Ko so se pojavila prva znamenja suše, se je polje plagonama spremnjevalo pašnike. Suša je dolgo prisikala potuhnjeno, dočler ni človek nadomajno opazil vse njene strahote. Prebilvalci Velikih Ravnih so leta 1953 prvič doumeli strahote približajoče se sušne dobe. Da bi mogli vzdržati, so živinorejci začeli prodajati zemljo parcelo za parcelo, kajti treba bilo priskrbiti krmo in nekako dočakati deževno dobo. Mnogo kmetovalcev je šlo v industrijo, da so lahko živeli. Banke so dajale poljedelstvu velike krepite. Leta 1954 je zvezna vlada nenasadila opazil vse njene strahote.

Na tem področju je bilo vse dobre, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.

Kot tem, na pol rodovitnem področju, se nič novega, toda sedanja, ki razsaja in polaga raste že šest let, je izredno huda. Strokovnjaki so ugotovili (po krogih v deblu dreves), da tako huda suša na tem področju ni bilo že 700 let.